

Hàn Quốc: Nghi lễ Trà tỳ được khảo sát để công nhận Di sản phi vật thể quốc gia

ISSN: 2734-9195 14:40 30/01/2026

Đặc biệt, từ thế kỷ XVI-XVII, với sự ra đời của các nghi lễ thư tịch như Seokmun Sangui-cho và Seokmun Garye-cho, hình thức và quy trình trà-tỳ đã dần được chuẩn hóa và truyền thừa có hệ thống.

Nghi lễ “truyền thống trà-tỳ tác pháp”, một nghi lễ trọng yếu trong tang lễ Phật giáo vừa được lựa chọn là đối tượng khảo sát để công nhận Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia Hàn Quốc, mở ra triển vọng bảo tồn và truyền thừa một cách bài bản trong tương lai.

Ngày 26/01, Cơ quan Di sản Quốc gia Hàn Quốc (do ông Heo Min làm Cục trưởng) đã công bố Kế hoạch khảo sát công nhận Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia năm 2026. Theo đó, truyền thống trà-tỳ tác pháp được đưa vào danh sách 7 loại hình mới thuộc diện khảo sát công nhận, nằm trong nhóm Nghi lễ - nghi thức.

Ngày 26 tháng 1, Cục Quản lý Di sản Quốc gia đã công bố "Kế hoạch Khảo sát Công nhận Di sản Văn hóa Phi vật thể Quốc gia năm 2026", trong đó "Phương pháp hỏa táng truyền thống", một nghi lễ tang lễ Phật giáo cốt lõi, được đưa vào danh sách khảo sát. (Nguồn: beopbo.com)

Truyền thống trà-tỳ tác pháp là nghi lễ tiễn biệt chư Tăng sau khi viên tịch, thông qua cúng dường và các pháp sự nhằm hồi hướng công hạnh tu tập và giáo pháp mà hành giả đã trao truyền trong suốt cuộc đời. Đây là nghi lễ phản ánh sâu sắc quan niệm Phật giáo về sinh tử, xem cái chết không phải là đoạn diệt mà là sự viên mãn của hành trình tu tập và sự hồi hướng công đức.

Khái niệm “trà-tỳ” (茶葬) đã xuất hiện từ thời đức Phật, cách nay hơn 2.600 năm. Nghi lễ này khởi nguồn từ Ấn Độ và được truyền sang bán đảo Triều Tiên cùng với sự du nhập của Phật giáo. Trong truyền thống Phật giáo, việc hỏa táng nhục thân của hành giả không đơn thuần là một thủ tục tang lễ, mà là một pháp sự mang tính thiêng liêng, kết tinh giáo lý vô thường và trí tuệ giải thoát.

Tại **Hàn Quốc**, trà-tỳ không chỉ dừng lại ở nghi thức hỏa táng, mà đã được phát triển thành một hệ thống nghi lễ hoàn chỉnh, bao gồm các trình tự pháp sự, tụng niệm, tác pháp và sự tham dự của tăng đoàn cũng như cộng đồng phật tử. Đặc biệt, từ thế kỷ XVI-XVII, với sự ra đời của các nghi lễ thư tịch như Seokmun Sangu-cho và Seokmun Garye-cho, hình thức và quy trình trà-tỳ đã dần được chuẩn hóa và truyền thừa có hệ thống.

Đơn vị chủ trì quá trình khảo sát lần này là Hiệp hội Bảo tồn Truyền thống Trà-tỳ Tác pháp (Chủ tịch: Hòa thượng Mugong). Trước đó, vào tháng 4 năm ngoái, hiệp hội đã tổ chức Hội thảo học thuật về bảo tồn và truyền thừa di sản Phật giáo phi vật thể, qua đó đặt ra vấn đề cần thiết phải đưa nghi lễ trà-tỳ vào khuôn khổ bảo tồn chính thức của Nhà nước. Đến tháng 7, Hội nghị Trụ trì các Tổ đình toàn quốc thuộc Tông phái Tào Khê đã thống nhất thông qua nghị quyết ủng hộ việc thành lập hiệp hội bảo tồn.

Phát biểu tại hội thảo, Hòa thượng Jinwoo, Tổng vụ Viện trưởng Tông phái Tào Khê, từng nhấn mạnh: *“Truyền thống trà-tỳ của Phật giáo Hàn Quốc vốn được duy trì theo những nét riêng tại mỗi tự viện và mỗi dòng pháp, nhưng hiện nay đang đứng trước nguy cơ mai một. Việc phục hồi và kế thừa truyền thống này là một di sản vô giá, và bảo vệ sự truyền thừa trọn vẹn của nghi lễ trà-tỳ chính là trách nhiệm của thời đại chúng ta”*.

Đại diện Hiệp hội Bảo tồn **Truyền thống** Trà-tỳ Tác pháp cho biết: *“Chúng tôi sẽ nỗ lực hết mình để tạo dựng môi trường ổn định cho việc truyền thừa nghi lễ*

trà-tỳ. Việc được đưa vào danh sách khảo sát lần này là cơ hội để nhìn lại giá trị của văn hóa tang lễ truyền thống, đồng thời góp phần mở rộng chiều sâu và sự đa dạng của di sản phi vật thể”.

Theo Cơ quan Di sản Quốc gia Hàn Quốc, hằng năm cơ quan này đều xây dựng kế hoạch khảo sát nhằm công nhận di sản phi vật thể mới, cũng như công nhận người nắm giữ và người truyền dạy di sản. Định hướng khảo sát năm 2026 tập trung vào ba nội dung chính:

- + Công nhận di sản phi vật thể quốc gia mới
- + Công nhận người nắm giữ và người truyền dạy
- + Công nhận danh hiệu người nắm giữ danh dự.

Trong đó, các loại hình có nguy cơ đứt gãy truyền thừa do sự cao tuổi của nghệ nhân hoặc mai một thực hành sẽ được ưu tiên xem xét.

Danh sách khảo sát năm 2026 gồm 43 loại hình, trong đó có 7 loại hình mới, bao gồm: truyền thống trà-tỳ tác pháp, dân ca nông nghiệp Sunchang (Geumgwa-deul Sori), nghề làm bút lông, các trò chơi dân gian như đánh cầu lông truyền thống, đá cầu, quay con vù, cùng tập quán sinh hoạt của thợ săn sâm và người hái dước thảo.

Tác giả: **Phóng viên Park Geon-tae** / Chuyển ngữ và biên tập: **Hoa Mạn**

Nguồn: beopbo.com